

Zitting 1982–1983

16 481

Herziening van de Wet op de kansspelen (speelautomaten)

Nr. 11

TWEEDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 12 oktober 1982

Het wetsontwerp wordt als volgt gewijzigd:

I

In artikel I wordt onderdeel C als volgt gewijzigd:

A

a. Artikel 30d, eerste lid, wordt gelezen: Aan de vergunning kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden die zo nodig kunnen worden gewijzigd, aangevuld of ingetrokken. Aan de vergunning wordt in elk geval het voorschrift verbonden, dat alleen speelautomaten mogen worden opgesteld, welke in eigendom toebehoren aan personen die in het bezit zijn van de in artikel 30h, eerste lid, bedoelde vergunning. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald, dat aan de vergunning andere voorschriften en beperkingen worden verbonden in bij die algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen.

b. Artikel 30d, derde lid, wordt gelezen:

Bij algemene maatregel van bestuur worden regels vastgesteld betreffende de ten hoogste voor het afgeven van de vergunning verschuldigde leges.

B

Artikel 30j wordt als volgt gewijzigd:

- a. De tweede volzin van het eerste lid vervalt.
- b. In de laatste volzin van het eerste lid vervalt het woord «tevens».
- c. Na het tweede lid wordt een derde lid toegevoegd, luidende:
 3. De vergunninghouder is als vergoeding voor de kosten die uit het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze Titel bepaalde voortvloeien, jaarlijks een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen bedrag verschuldigd.

C

Artikel 30m wordt gelezen:

Het vervaardigen of invoeren van speelautomaten is verboden, tenzij het speelautomaten betreft die overeenstemmen met een door Onze Minister van Economische Zaken toegelaten model en

- a. zij ten bewijze daarvan zijn voorzien van het ingevolge artikel 30r, eerste lid, met betrekking tot die toelating vastgestelde merkteken, of
- b. de vervaardiging of invoer geschiedt door de houder van die toelating of diens gemachtigde.

D

Artikel 30o wordt als volgt gewijzigd:

- a. Het eerste lid wordt gelezen: De toelating van een model wordt door Onze Minister van Economische Zaken op aanvraag verleend.
- b. Het tweede lid vervalt onder vernummering van de leden 3, 4, 5, 6 en 7 tot: 2, 3, 4, 5 en 6.
- c. Het vierde lid (nieuw) wordt gelezen: Bij het indienen van een aanvraag is een vergoeding verschuldigd voor de aan de uitvoering van deze Titel verbonden kosten overeenkomstig bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels.
- d. In het zesde lid (nieuw) wordt in plaats van «bedoeld in het vierde lid» gelezen: bedoeld in het derde lid

E

Artikel 30p, eerste lid, onder a, wordt gelezen:

indien een eerder aan de aanvrager verleende toelating van een model is ingetrokken wegens overtreding van de bij of krachtens deze Titel vastgestelde bepalingen of de in de verklaring, houdende de toelating, opgenomen voorschriften en nog geen drie jaren zijn verstreken sedert de beschikking tot intrekking onherroepelijk is geworden;

F

Artikel 30q wordt gewijzigd als volgt:

- a. In het eerste lid wordt in plaats van «een op naam van de fabrikant» gelezen: een op naam van de aanvrager
- b. De tweede volzin van het tweede lid wordt gelezen: Daarin kan tevens worden bepaald, dat het model op een in de verklaring vermelde plaats moet worden bewaard.

G

Artikel 30r wordt gelezen:

1. Onze Minister van Economische Zaken stelt met betrekking tot iedere toelating van een model de merktekens en merktekenbewijzen vast die ingevolge die toelating op speelautomaten mogen worden aangebracht. Hij geeft tevens regels omtrent de afgifte van merktekens, merktekenbewijzen en afschriften van de verklaring, houdende de toelating, en omtrent de kosten daarvan.
2. De houder van een toelating van een model is met uitsluiting van ieder ander gerechtigd om in of op speelautomaten, welke zijn vervaardigd overeenkomstig het model waarvoor een toelating geldt, de met betrekking tot die toelating vastgestelde merktekens aan te brengen. De houder kan derden machtigen de merktekens aan te brengen na voorafgaande mededeling hiervan aan Onze Minister van Economische Zaken.
3. Het is ieder ander dan degenen bedoeld in het tweede lid verboden in of op speelautomaten de in het eerste lid bedoelde merktekens aan te brengen.

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden voorschriften gegeven omtrent:

a. het aanbrengen van merktekens en de daarmee samenhangende verplichtingen;

b. het aanwezig houden van in of op speelautomaten aangebrachte merktekens;

c. het voorhanden hebben, tonen en ter inzage geven van merktekenbewijzen en afschriften van de verklaring, houdende de toelating.

H

Artikel 30s wordt gewijzigd als volgt:

a. Aan het eind van het tweede lid vervalt de punt en wordt toegevoegd: door de houder of diens gemachtigde, bedoeld in artikel 30m en artikel 30r, tweede lid.

b. In het derde lid wordt in plaats van «de fabrikant of diens gemachtigde» gelezen: de houder daarvan

c. Onder gelijktijdige vernumming van de leden 4, 5, 6 en 7 tot 5, 6, 7 en 8 wordt na het derde lid een nieuw vierde lid ingevoegd, luidende:

4. De toelating van een model kan worden ingetrokken, indien noch de houder noch een gemachtigde gedurende een aaneengesloten periode van drie jaren gebruik hebben gemaakt van het in artikel 30r, tweede lid, bedoelde recht op speelautomaten een merkteken aan te brengen, tenzij de houder te kennen geeft binnen een termijn van twee jaren daar weer gebruik van te zullen gaan maken.

d. In het vijfde lid (nieuw) wordt in plaats van «de fabrikant of diens gemachtigde» gelezen: de houder van de toelating

e. In het zevende lid (nieuw) wordt in plaats van «de fabrikant of diens gemachtigde» gelezen: de houder van de toelating

J

Artikel 30t wordt gewijzigd als volgt:

a. Aan het eind van de aanhef van het eerste lid vervalt de dubbele punt en wordt de volgende zinsnede toegevoegd: en die niet ten bewijze daarvan zijn voorzien van het ingevolge artikel 30r, eerste lid, met betrekking tot die toelating vastgestelde merkteken:

b. Na het tweede lid worden twee nieuwe leden toegevoegd, luidende:

3. Bij het intrekken van een toelating als bedoeld in artikel 30s, kan Onze Minister van Economische Zaken bepalen, dat het eerste lid niet of tijdelijk niet van toepassing is op speelautomaten, die voordien ingevolge die toelating rechtmatig van een merkteken zijn voorzien. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot die speelautomaten.

4. Van een besluit als bedoeld in het derde lid wordt mededeling gedaan in de Staatscourant tegelijk met de kennisgeving, bedoeld in artikel 30s, achtste lid.

II

Artikel I, onderdeel D, wordt gewijzigd als volgt:

In artikel 31, tweede lid, wordt in plaats van «30r, vierde en vijfde lid,» gelezen: 30r, derde en vierde lid,

III

a. In artikel II wordt in plaats van «30j, eerste lid» gelezen: 30j, eerste en derde lid,

b. In artikel II wordt in plaats van «30r, vierde en vijfde lid,» gelezen: 30r, derde en vierde lid,

Artikel V wordt gelezen:

1. Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip met uitzondering van de in artikel I, onderdeel C, opgenomen artikelen 30m en 30t, die in werking treden met ingang van de derde kalendermaand na dit tijdstip.

2. Vergunningen, voor de inwerkingtreding van deze wet verleend op grond van artikel 30 (oud) van de Wet op de kansspelen, gelden, zolang zij niet zijn vervallen of ingetrokken, uiterlijk tot de vierentwintigste maand na de inwerkingtreding van de wet als een vergunning tot het aanwezig hebben van speelautomaten als bedoeld in artikel 30b van de Wet op de kansspelen.

3. Artikel 30t van de Wet op de kansspelen is tot en met de vierentwintigste kalendermaand na de datum van zijn inwerkingtreding niet van toepassing op speelautomaten, die:

a. op het moment van inwerkingtreding van deze wet zijn opgesteld op grond van een vergunning krachtens het voordien geldende artikel 30 van de Wet op de kansspelen of toebehorende aan de houder van een vergunning als bedoeld in artikel 30h, eerste lid, van de Wet op de kansspelen,

b. ten bewijze daarvan zijn voorzien van een door Onze Minister van Economische Zaken vast te stellen en tegen een door hem vastgestelde vergoeding aan de eigenaar af te geven merkteken, en,

c. indien zij behoren tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën speelautomaten, voldoen aan de daarbij te stellen eisen met betrekking tot de inzet per spel.

Wij kunnen voor door Ons aangewezen typen of categorieën speelautomaten een andere dan de in aanhef van dit lid bedoelde termijn vaststellen.

4. Indien en voor zover de eigenaar van een in het derde lid bedoelde speelautomaat deze zelf aanwezig heeft krachtens een vergunning als bedoeld in het tweede lid of krachtens een vergunning als bedoeld in artikel 30b van de Wet op de kansspelen, is het bepaalde in artikel 30h van die wet gedurende de met betrekking tot die speelautomaat bij of krachtens het derde lid vastgestelde termijn, niet op hem van toepassing.

Gedurende diezelfde termijn wordt met betrekking tot die speelautomaat de eis, bedoeld in artikel 30d, eerste lid, tweede volzin, van de Wet op de kansspelen niet gesteld.

5. Strafzaken, waarin voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet het instellen van een gerechtelijk vooronderzoek is gevorderd of een dagvaarding ter terechtzitting in eerste aanleg is uitgebracht, worden volgens de tot dat tijdstip bestaande wettelijke bepalingen afgedaan.

TOELICHTING

Algemeen

Na het tot stand komen van de nota naar aanleiding van het eindverslag, bleek bij nadere beschouwing van het wetsontwerp een wijziging daarvan wenselijk, ten einde dit meer in overeenstemming te brengen met de bepalingen van het EEG-verdrag, in het bijzonder met de artikelen 30 tot en met 36 daarvan. Een aanpassing aan de eisen van het communautaire recht maakt tevens een aantal technische wijzigingen op andere punten wenselijk. Voorts wordt van deze tweede nota van wijzigingen gebruik gemaakt om de tekst van het wetsontwerp nog op een enkel punt technisch of redactioneel te verfijnen. Dit betreft in het bijzonder de regeling met betrekking tot de overgangperiode in artikel V.

Artikel 30 van het EEG-verdrag verbiedt maatregelen van gelijke werking als kwantitatieve invoerbepalingen. Daaronder moeten, volgens constante

jurisprudentie van het Europese Hof, worden verstaan alle overheidsmaatregelen die direct of indirect, daadwerkelijk of potentieel de invoer van goederen vanuit andere lid-staten belemmeren. Het verbod, dat van directe werking is en door de nationale rechter moet worden toegepast, geeft in beginsel iedere handelaar het recht om ongehinderd goederen vanuit andere lid-staten in te voeren. Op grond van artikel 36 van het verdrag zijn evenwel van het verbod van artikel 30 en van dat van artikel 34, dat een gelijk verbod van uitvoerbelemmeringen bevat, uitgezonderd overheidsmaatregelen die gerechtvaardigd zijn ter bescherming van één van de in de artikel 36 genoemde belangen. Van een gerechtvaardigde maatregel in de zin van artikel 36 is, blijkens de jurisprudentie van het Europese Hof, pas sprake indien een overheidsmaatregel, niet alleen de bescherming van één van de daarin genoemde belangen beoogt, maar ook daadwerkelijk tot die bescherming bijdraagt en daarvoor noodzakelijk is. Het beoogde belang moet tevens in verhouding staan met de ernst van de uit die maatregel voortvloeiende handelsbelemmeringen.

De invoer van en handel in speelautomaten zal, na aanvaarding van het wetsontwerp, ingevolge het bepaalde in de artikelen 30m en 30t van onderdeel C van artikel I, niet langer vrij zijn. Alleen indien de betrokken speelautomaten overeenstemmen met een toegelaten model zullen zij mogen worden ingevoerd en verhandeld. Dit vereiste en daarmee de procedure van model-toelating vormen een handelsbelemmering, die in beginsel onder het verbod van artikel 30 van het verdrag valt. Het betreft hier enige maatregelen die naar ons oordeel als gerechtvaardigd, in de zin van artikel 36, moeten worden beschouwd, zijnde noodzakelijke voorwaarden om het oogmerk van de Wet op de kansspelen, de bescherming van de openbare orde en zedelijkheid, te verwezenlijken. Voor wat betreft de uitvoer en doorvoer van speelautomaten, die ingevolge artikel 34 van het verdrag niet belemmerd mogen worden en waarvoor de evengenoemde rechtvaardiging in de zin van artikel 36 niet opgaat, werd reeds in de memorie van toelichting (blz. 11) aangekondigd, dat het in de bedoeling ligt om daartoe bestemde speelautomaten, gebruikmakend van de mogelijkheid die artikel 30a van artikel I, onderdeel C, biedt, uit te zonderen van de toepassing van de wettelijke bepalingen.

Ingevolge de tot nu toe voorgestelde tekst van artikel 30o, eerste lid, kan alleen aan een fabrikant van speelautomaten een toelating worden verleend. Deze beperking berustte op de gedachte, dat de fabrikant de meest geëigende persoon is om de met betrekking tot een model verlangde gegevens te verstrekken. Daarmee wordt echter een additionele belemmering voor de invoer van speelautomaten gecreëerd. Een fabrikant van speelautomaten zal naar alle waarschijnlijkheid zijn automaten niet alleen in Nederland maar ook elders in de Gemeenschap afzetten. De mogelijkheid bestaat dan ook dat deze speelautomaten in een andere lid-staat door een niet met de fabrikant gelieerde handelaar worden gekocht, en vervolgens van daaruit in Nederland worden ingevoerd. Een dergelijke parallel-importeur kan niet op eigen naam een model-toelating verkrijgen noch anders dan met toestemming van de fabrikanten die speelautomaten in Nederland op de markt brengen.

Het is niet onwaarschijnlijk dat de fabrikant, die er belang bij heeft zijn eigen distributienet te beschermen, geen medewerking zal verlenen aan de invoer van zijn produkten door een van hem onafhankelijke importeur.

Het moet betwijfeld worden of deze belemmering voor de invoer, die ontstaat door de beperking van mogelijke houders van toelating, in de zin van artikel 36 van het EEG-verdrag als gerechtvaardigd kan worden beschouwd. Een soortgelijke beperking in de Nederlandse wetgeving met betrekking tot de farmaceutica, achtte het Europese Hof in 1976 niet aanvaardbaar (H.v.J. 20 mei 1976, zaak 105/75, Adriaan de Peijper, Jur. 1976 blz. 613, 639). Ten einde een controverse hierover te vermijden, verdient het de voorkeur deze beperking daarom uit het wetsontwerp te verwijderen. Weliswaar moet de fabrikant als de meest geëigende persoon

worden beschouwd om de noodzakelijke informatie te verstrekken, maar indien een andere importeur dit ook kan – hetgeen zeker niet kan worden uitgesloten indien bij voorbeeld met betrekking tot het model van door hem ingevoerde speelautomaten reeds eerder een toelating werd verleend – dient de wet hem niet van het aanvragen van een toelating uit te sluiten.

Het schrappen van deze beperking heeft tevens het voordeel, dat de marktpositie van de fabrikanten niet op oneigenlijke wijze wordt beschermd. Fabrikanten zouden hierdoor in staat worden gesteld om in Nederland voor hun speelautomaten een hogere prijs te vragen dan elders in de Gemeenschap, hetgeen voorkomen moet worden. Door de nu aangebrachte wijziging sluit het wetsontwerp dan ook beter aan bij de bestaande marktverhoudingen.

De aanpassing van het wetsontwerp aan de eisen van het communautaire recht op dit punt kan echter niet beperkt blijven tot een wijziging van artikel 30o, eerste lid. In de regeling met betrekking tot de toelating van een model werd er tot nu toe impliciet van uitgegaan, dat er slechts een beperkt aantal houders van toelatingen zou zijn, welke tevens fabrikant van de betreffende speelautomaten zouden zijn of althans hun gemachtigden. Tevens berustte de regeling op de gedachte, dat voor een bepaald type speelautomaten slechts één model-toelating zou kunnen worden afgegeven. Beide veronderstellingen zijn niet langer geldig, indien in beginsel iedere importeur van speelautomaten houder van een model-toelating kan worden. De bij deze nota van wijzigingen aangebrachte veranderingen stoelen dan ook op de gedachte, dat in principe een ieder die aan de gestelde eisen kan voldoen, houder van een model-toelating kan worden.

Toelating geeft de houder het recht om op speelautomaten die overeenstemmen met het toegelaten model het met betrekking tot de toelating vastgestelde merkteken aan te brengen. Hij kan ook een derde machtigen om de merktekens aan te brengen maar blijft daarbij aansprakelijk voor het handelen van die gemachtigde in die zin, dat de toelating kan worden ingetrokken naar aanleiding van overtredingen van de wettelijke bepalingen en voorschriften door die gemachtigde.

Aangezien de aangebrachte wijzigingen vermoedelijk met zich mee zullen brengen, dat er een groter aantal houders en daardoor ook een groter aantal gemachtigden zal zijn dan op grond van de tot nu toe voorgestelde regeling verwacht mocht worden, wordt de houder van een toelating, ten behoeve van het voor controle noodzakelijke overzicht, verplicht om aan te melden wie hij als gemachtigde aanwijst.

Het ten gevolge van de wijzigingen te verwachten grotere aantal houders van toelatingen en de mogelijkheid dat met betrekking tot één type speelautomaat meerdere model-toelatingen worden verleend, zal het toezicht op de naleving van met name artikel 30t, eerste lid, van artikel I, onderdeel C, enigermate compliceren. Het zal bij voorbeeld niet langer mogelijk zijn om aan de hand van het type van de speelautomaten vast te stellen wie de houder van de desbetreffende toelating is. Om aan deze bezwaren tegemoet te komen wordt de aanhef van artikel 30t, eerste lid, in die zin gewijzigd, dat behalve overeenstemming met een toegelaten model ook vereist wordt, dat een speelautomaat is voorzien van een rechtmatig aangebracht merkteken. Deze verandering heeft tevens het voordeel, dat indien een speelautomaat zonder merkteken wordt aangetroffen, het niet nodig zal zijn om eerst door een omslachtig onderzoek vast te stellen dat de speelautomaat met geen toegelaten model overeenstemt, voordat kan worden opgetreden. Het ontbreken van een merkteken, hetgeen ook voor de exploitant of degene die een speelautomaat aanwezig heeft eenvoudig kenbaar is, maakt optreden reeds mogelijk. Dit bevordert een effectief toezicht op de naleving van artikel 30t, eerste lid. Uiteraard zal het, bij apparaten die wel voorzien zijn van een merkteken nog steeds nodig zijn om steekproefsgewijs na te gaan of er inderdaad overeenstemming is met de toegelaten modellen.

Nog op andere wijze moet artikel 30t aan het te verwachten groter aantal houders van toelatingen worden aangepast. Op zich maakt dit groter aantal de kans reeds groter dat in de toekomst het intrekken van toelatingen

nodig zal zijn. Tevens moet onder ogen worden gezien, dat de aangebrachte wijziging het voor een persoon mogelijk maakt om een model-toelating te verkrijgen voor één grote partij speelautomaten. In die situatie heeft de houder van de toelating er minder belang bij om in alle gevallen de wettelijke bepalingen en de gestelde voorschriften nauwkeurig na te leven, dan wanneer hij als fabrikant van speelautomaten ook rekening zou moeten houden met de mogelijkheid om zijn toekomstige produktie af te zetten. Daar op grond van de tot nu toe voorgestelde bepalingen alleen de laatstbedoelde situatie zich kon voordoen, was het in artikel 30t neergelegde verbod aanvaardbaar, dat tot gevolg heeft dat bij intrekking van een toelating ook het verhandelen, exploiteren en aanwezig hebben wordt verboden van speelautomaten die voordien reeds rechtmatig van een merkteken waren voorzien (zie nader rapport aan de Koningin met betrekking tot het onderhavige wetsontwerp, blz. 13). Dit is een verstrekkend gevolg, dat tot onnodige kapitaalsvernietiging kan leiden. Voor een fabrikant, die zijn marktaandeel moet beschermen, vormt dit een extra stimulans om de gestelde regels na te leven. Nu het echter nodig is ook anderen dan fabrikanten als houder van een toelating te aanvaarden en het niet ondenkbaar is, dat het intrekken van een toelating in de toekomst voor zal komen, is het gewenst om de Minister van Economische Zaken de bevoegdheid te te geven dit gevolg van een intrekking zo nodig te beperken. Deze bevoegdheid wordt hem verleend in het aan artikel 30t toe te voegen nieuwe derde lid.

Van nog één ander onderdeel van de tot nu voorgestelde toelatingsprocedure kan betwijfeld worden of dit voldoet aan de eisen van het communautaire recht. In artikel 30o, tweede lid, van artikel I, onderdeel C, werd een in het buitenland gevestigde fabrikant van speelautomaten verplicht om ten behoeve van de toelating een hier te lande gevestigde gemachtigde aan te wijzen. Daarmee werd slechts beoogd de keurende instantie een eenvoudig aanspreekbare persoon te verschaffen, waarmee de eventuele discussie en correspondentie over de toelating gevoerd kunnen worden. De verplichting kan echter als kostenverzwarend element voor de in het buitenland gevestigde fabrikanten en importeurs worden beschouwd en vormt daardoor een, op z'n minst potentiële, handelsbelemmering. Gegeven het oogmerk van de verplichting kan moeilijk volgehouden worden, dat zij van essentieel belang of noodzakelijk is in verband met de toelatingsprocedure en derhalve in de zin van artikel 36 van het EEG-verdrag als gerechtvaardigd moet worden beschouwd. Om ook hierover mogelijke controverses te vermijden wordt dit tweede lid geschrapt.

Artikelsgewijze toelichting

Onderdeel I

A

Het heeft steeds in de bedoeling gelegen om een burgemeester de mogelijkheid te geven, bij het verlenen van een vergunning tot het aanwezig hebben, ook te beslissen over het maximale aantal speelautomaten dat mag worden opgesteld, uiteraard met inachtneming van de eventueel krachtens artikel 30c, tweede lid, te stellen grenzen. Een dergelijke beperking kan echter moeilijk als een aan de vergunning verbonden voorschrift worden beschouwd. Ten einde de bevoegdheid van de burgemeester tot het stellen van grenzen buiten twijfel te stellen, wordt de eerste volzin van het eerste lid aangepast.

In de nota naar aanleiding van het eindverslag werd reeds aangekondigd, dat in de uitvoeringswetgeving bepalingen zullen worden opgenomen waarin rekening wordt gehouden met de bestaande praktijk ten aanzien van kermisautomaten. Bij de voorbereiding van die uitvoeringswetgeving is gebleken dat deze specifieke kermisautomaten weliswaar van de bepalingen inzake de model-toelating kunnen worden vrijgesteld, maar dat het nodig

zal zijn om beperkingen te stellen met betrekking tot de met het spelen op deze automaten te behalen prijzen. Deze beperkingen zullen in de vorm van voorschriften aan de vergunning tot het aanwezig hebben moeten worden verbonden. Ten einde, in het belang van de kermisexploitanten, op dit punt een uniform beleid van de gemeenten te bevorderen, is het wenselijk om te bepalen, dat de inhoud van die voorschriften bij algemene maatregel van bestuur kan worden vastgesteld. Daartoe wordt een derde volzin aan het eerste lid toegevoegd.

De wijziging in de formulering van het derde lid beoogt slechts het mogelijk te maken, bij het vaststellen van het bedrag dat de leges niet te boven mogen gaan rekening te kunnen houden met de verschillende soorten vergunningen die door burgemeesters kunnen worden afgegeven: voor beperkte of onbeperkte tijd, voor een beperkt aantal speelautomaten of niet, enz.

B

Met de tweede volzin van artikel 30j, eerste lid, werd beoogd het intrekken van een exploitatievergunning mogelijk te maken naar aanleiding van een overtreding van het verbod van artikel 30t, eerste lid, onder b. De in deze nota voorgestelde herformulering van de aanhef van artikel 30t, eerste lid, zou dan ook in beginsel een wijziging van de tweede volzin met zich meebrengen. Bij nadere beschouwing bleek echter dat het intrekken in het bedoelde geval reeds mogelijk is op grond van artikel 30l, eerste lid, onder b; de tweede volzin van het eerste lid is derhalve overbodig.

Aan artikel 30j wordt voorts een derde lid toegevoegd, dat het mogelijk moet maken om aan exploitanten van speelautomaten ook een jaarlijkse heffing op te leggen in verband met de kosten van het toezicht op de naleving van de wettelijke bepalingen. Tot nu toe kan slechts ingevolge artikel 30i, tweede lid, een heffing worden opgelegd bij het aanvragen van een exploitatievergunning. Deze beperking, gevoegd bij het feit dat ook exploitanten een evenredig deel van de kosten van toezicht zouden moeten dragen, zou resulteren in een, gezien de werkzaamheden naar aanleiding van een aanvraag, onevenredig hoge heffing bij het verlenen van de vergunning. Tegelijk zou echter, omdat nimmer op voorhand bepaald kan worden hoe lang gebruik gemaakt zal worden van een vergunning, niet zeker zijn of met die heffing ook op den duur de daadwerkelijke kosten gedekt kunnen worden. Die overwegingen brachten ons ertoe om ook een periodieke heffing mogelijk te maken.

C

Zoals in het algemeen gedeelte van de toelichting werd uiteengezet, is de tekst van artikel 30m meer in overeenstemming gebracht met de bepalingen van het EEG-verdrag. Thans wordt onderscheiden de situatie dat een speelautomaat bij invoer reeds is voorzien van een merkteken en de situatie dat dit niet het geval is. In het eerste geval mag de invoer vrij plaatsvinden, in het tweede geval is de invoer voorbehouden aan de houder van de toelating voor de betrokken speelautomaten of een door hem daartoe gemachtigde. Deze beperking is noodzakelijk in verband met het toezicht op de naleving van de wettelijke bepalingen.

D

De wijziging van het eerste en tweede lid van artikel 30o kwam in het algemeen gedeelte van deze toelichting reeds uitvoerig aan de orde.

Bij de voorbereiding van de uitvoeringswetgeving bleek, dat twijfel bestond over de vraag of de formulering van het vijfde lid (oud) van artikel 30o, de gewenste differentiatie (welke differentiatie gewenst is wordt nader

uiteen gezet in onze brief van heden aan de Kamer inzake de beoogde uitvoeringsmaatregelen) met betrekking tot de bij een aanvraag verschuldigde vergoeding toestond. Om iedere twijfel hierover uit te sluiten, wordt de tekst van dit lid hierbij alsnog enigszins aangepast.

E

Nu voor één type speelautomaten meerdere model-toelatingen kunnen worden verleend, moet de tekst van artikel 30p, eerste lid, onder a, in die zin worden verduidelijkt, dat slechts het intrekken van een eerder aan de aanvrager verleende toelating grond oplevert voor de weigering van een nieuwe toelating.

F

In de tweede volzin van het tweede lid wordt het tweede onderdeel geschrapt. Met deze bepaling werd beoogd het mogelijk te maken, dat speelautomaten na een bepaalde periode van gebruik weer van de markt zouden kunnen worden verwijderd, waarmee voorkomen moest worden dat technisch versleten speelautomaten nog steeds aanwezig zouden zijn. Controle op een dergelijk voorschrift, toch al niet eenvoudig, wordt nog bemoeilijkt door het, tengevolge van de nu aangebrachte wijziging, te verwachten grotere aantal houders van toelatingen. Bovendien mag verwacht worden dat met de snelle technische ontwikkeling, de economische levensduur van speelautomaten korter zal zijn dan hun technische levensduur. Om die reden lijkt het niet langer nodig om de in deze zinsnede bedoelde bevoegdheid in de wet op te nemen. Wel is het gewenst, uit een oogpunt van regelmatige sanering van het aantal verleende toelatingen, om een toelating, waarvan geen gebruik meer wordt gemaakt, te kunnen beëindigen. In verband met de nieuwe bevoegdheid in artikel 30t, derde lid, wordt deze mogelijkheid echter niet in artikel 30q, als een beperking van de toelating, geregeld, maar in artikel 30s, als een bijzonder geval van intrekking van de toelating.

G

De wijzigingen in artikel 30r vloeien voort uit de in het algemeen gedeelte reeds toegelichte aanpassing van het wetsontwerp aan de eisen van het EEG-verdrag. Daardoor zal niet langer per type speelautomaat een merkteken kunnen worden vastgesteld maar zal dit per toelating moeten gebeuren.

H

Nu in artikel 30m en artikel 30r, tweede lid, het iedere houder van een toelating wordt mogelijk gemaakt om derden te machtigen tot het verrichten van in beginsel aan de houder voorbehouden handelingen, is het wenselijk om duidelijker dan tot nu toe te bepalen, dat de toelating ook kan worden ingetrokken naar aanleiding van het handelen van die gemachtigden.

In de toelichting op de wijziging van artikel 30q, tweede lid, werd reeds gewezen op de wenselijkheid om het mogelijk te maken, toelatingen, waarvan geen gebruik meer wordt gemaakt, in te kunnen trekken. Daartoe wordt in artikel 30s een nieuw (vierde) lid ingevoegd. Omdat het daarbij om het intrekken van een toelating gaat kan de Minister van Economische Zaken, gebruikmakend van de hem in artikel 30t, verleende bevoegdheid, de gevolgen daarvan voor op grond van die toelating voordien verkochte en opgestelde speelautomaten regelen.

Beide wijzigingen van artikel 30t, werden in het algemeen gedeelte van deze toelichting reeds uitvoerig besproken.

Onderdeel IV

De overgangsregeling berust op de gedachte dat voorkomen moet worden dat houders van op grond van artikel 30(oud) van de Wet op de kansspelen verleende vergunningen gedwongen worden om onmiddellijk een nieuwe vergunning aan te vragen. Eveneens moet voorkomen worden op grond van die vergunningen opgestelde speelautomaten in één klap allemaal vervangen moeten worden door speelautomaten die overeenstemmen met een toegelaten model. De tot nu toe voorgestelde formulering van artikel V zou echter aanleiding kunnen geven voor twijfel over de vraag of de op het moment van inwerkingtreding opgestelde speelautomaten inderdaad nog gedurende twee jaar opgesteld mogen blijven. Om iedere twijfel hierover weg te nemen wordt een nieuwe, meer uitgebreide tekst voor artikel V voorgesteld.

Het tweede lid bevat een overgangsregeling met betrekking tot de op grond van artikel 30(oud) van de Wet op de Kansspelen verleende vergunningen. Het derde lid handelt vervolgens over de op het moment van in werking treden van de wet opgestelde speelautomaten.

Ten einde te voorkomen dat gedurende de overgangstermijn nog speelautomaten worden opgesteld, die niet reeds op het moment van inwerkingtreding van de wet aanwezig waren, wordt bepaald, dat alle oude speelautomaten als zodanig moeten worden gekenmerkt (derde lid, onder b). Voorts wordt geëist, dat de speelautomaten waarvoor de overgangsregeling geldt, in eigendom toebehoren aan een exploitant in de zin van artikel 30h van het wetsontwerp of aan de persoon die ze op grond van een vergunning tot het aanwezig hebben heeft opgesteld.

De laatstbedoelde mogelijkheid, dat opgestelde automaten toebehoren aan de houder van de vergunning tot het aanwezig hebben daarvan, vormt ook de achtergrond voor het bepaalde in het vierde lid. Die eigenaren worden voor de duur van de overgangsregeling met betrekking tot de opgestelde speelautomaten, vrijgesteld van de verplichting die uit het bepaalde in artikel 30h, voortvloeit. Tevens is de eis van artikel 30d, eerste lid, tweede volzin, op hem niet van toepassing wat die oude speelautomaten betreft. Daarmee wordt voorkomen, dat de eigenaar van oude speelautomaten, die deze in zijn eigen etablissement heeft opgesteld op grond van een vergunning krachtens het huidige artikel 30 van de Wet op de kansspelen, na het verlopen van die vergunning – waardoor hij een vergunning als bedoeld in artikel 30b moet aanvragen – wordt gedwongen om deze speelautomaten aan een exploitant te verkopen of om zelf een exploitatievergunning aan te vragen.

Voor de toepassing van de overgangsregeling met betrekking tot op het moment van inwerkingtreding opgestelde speelautomaten, is het van belang dat belanghebbenden tijdig een vergunning als bedoeld in artikel 30h kunnen verkrijgen. Meer in het algemeen is het voor een soepele overgang gewenst, dat ook de toelatingen van een model tijdig voor het in werking treden van artikel 30m en artikel 30t worden verleend. Wat dit laatste betreft zal de Dienst van het IJkwezen reeds voor de inwerkingtreding aanvragers in staat stellen modellen te doen onderzoeken; formeel zullen de toelatingen echter eerst na het in werking treden van de wet worden verleend. Ten einde op deze punten de invoering van de nieuwe wettelijke bepalingen te vereenvoudigen, treden de artikelen 30m en 30t iets later in werking dan de overige bepalingen van het wetsontwerp.

De Staatssecretaris van Justitie,
M. Scheltema

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
P. H. van Zeil